

Motion till riksdagen 2005/06:Ub467

av Pia Nilsson (s)

Demokratisk skolning och elevinflytande i skolan

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om demokratisk skolning och elevinflytande i skolan.

Motivering

Ett av de två nationella målen för den svenska ungdomspolitiken handlar om att ungdomar ska ha verklig tillgång till makt. Med makt avses att ungdomar ska ha möjlighet att påverka samhällsutvecklingen i stort som sina egna liv och sin närmiljö. Inflytandet kan gälla boendemiljö, skolmiljö och arbetsmiljö.

Ungdomar ska ha inflytande dels för att inflytande är en rättighet i sig, dels för att deras kunskaper, erfarenheter och värderingar är en värdefull resurs för samhället.

Både skollagsstiftningen och arbetsmiljölagsstiftningen ger eleverna rätt till inflytande.

I skollagen och i läroplanerna betonas betydelsen av elevernas ansvar och inflytande i skolan. För eleverna är det viktigt att konkret kunna se att deras inflytande ger resultat i frågor som rör deras vardag. Det kan t.ex. gälla att ta fram skolans värdegrund, hur antimobbningsarbetet ska ske på skolan eller hur skolans lokaler ska utformas.

I Norrköping har gymnasienämnden bestämt att ta emot två elevrepresentanter per termin som utses av elevråden på de kommunala gymnasieskolorna. Eleverna sitter med i nämnden på samma villkor som fackens representanter – de får yttra sig men inte delta i besluten. Dessutom finns det på dagordningen särskilda diskussionsfrågor där eleverna får möjligheter att delta. Detta har fallit mycket väl ut och både elever och nämndledamöter är nöjda.

Exemplet i Norrköping visar att det går att förverkliga delar av de intentioner som angavs i den ungdomspolitiska propositionen hösten 2004. Det är angeläget att erfarenheterna från Norrköping sprids till andra kommuner i

Fel! Okänt namn på

syfte att stimulera alla kommuner till att ge eleverna representation i nämnder där beslut som gäller skolan ska fattas. Eleverna ska, precis som skolpersonalens representanter, ha rätt att närvara och yttra sig.

Förslag

Den här typen av inflytande förutsätter dock att gymnasieeleverna ges en reell möjlighet till demokratisk skolning för att det ska upplevas som meningsfullt. I skolans läroplaner måste den praktiska demokratin få ett större utrymme så att eleverna förbereds för ett inträde i det demokratiska styrelseskicket.

Stockholm den 27 september 2005

Pia Nilsson (s)